

Kulttuuriala web3-ajassa

25.6.2024

Suomen kulttuuriala voi kokea uuden digitaalisen siirtymän web3-teknologioiden käyttöönoton myötä. Web3 käsitteenä viittaa internetin uuteen, hajautettuun versioon, jossa ”yksilöt voivat luottaa voivansa kontrolloida oman datansa käyttöä” (Lehtonen ym., 2022). Web3, joka sisältää esimerkiksi lohkoketjun ja hajautetut sovellukset, voikin tarjota kulttuuriorganisaatioille uusia mahdollisuuksia innovoida ja olla vuorovaikutuksessa yleisön kanssa. Kun digitaaliset alustat tulevat yhä tärkeämmiksi laajemman yleisön tavoittamiseksi, web3-taitojen tärkeys korostuu. Kun digitaalisen osaamisen kysyntä kasvaa, uusia teknologioita omaksuvilla organisaatioilla on paremmat mahdollisuudet pysyä merkityksellisinä ja kilpailukykyisinä.

Koulutusta ja hyötyjä

Web3-taitojen kehittämiseksi on kasvava tarve koulutustarjontaan (kts. Hiltunen & Ruottinen, 2023). Yksi tehokas tapa on tehdä yhteistyötä teknologiaorganisaatioiden kanssa, esimerkiksi tarjoten koulutusohjelmia, jotka on räätälöity erityisesti kulttuurialan ammattilaisten tarpeisiin. Yhteistyössä web3-teknologian asiantuntijoiden kanssa kulttuurialan organisaatiot voivat tarjota käytännön koulutusta henkilöstön osaamisen kehittämiseksi, kun taas web3-taitojen sisällyttäminen kulttuurikasvatuksen opetussuunnitelmiin auttaa valmistamaan uuden sukupolven kulttuurialan ammattilaisia seuraaviin digitaalisiin loikkauksiin. Opiskelijat voivat hankkia tarvittavat taidot menestyäkseen myös kansainvälisessä kulttuuriympäristössä. Lisäksi jatkuvan oppimisen palvelut antaisivat kulttuurialan ammattilaisille mahdollisuuden pysyä ajan tasalla web3-teknologioiden kehittymisestä.

Web3-taitojen parantaminen kulttuurialalla tarjoaa monenlaisia etuja (vrt. Halonen ym., 2023). Web3-teknologioita hyödyntämällä kulttuuriorganisaatiot voivat tehostaa toimintaansa, virtaviivaistaa prosesseja ja alentaa kustannuksia. Lohkoketjuteknologiaa voidaan käyttää esimerkiksi digitaalisten oikeuksien turvalliseen

hallintaan. Lisäksi web3-teknologioiden ottaminen käyttöön antaa kulttuuriorganisaatioille mahdollisuuden lisätä yleisön sitoutumista interaktiivisten digitaalisten alustojen ja mukaansatempaavien elämysten kautta. Hyödyntämällä hajautettuja sovelluksia voidaan luoda ainutlaatuisia digitaalisia kokemuksia, jotka puhuttelevat yleisöä eri tavoin ja houkuttelevat uusia kävijöitä. Lisäksi kulttuurialan web3-taitojen parantaminen voi parantaa kulttuurisisällön saavutettavuutta, mahdollistaen suomalaisesta kulttuuritarjonnasta nauttimisen vaikkapa ympäri maailmaa.

Luovat web3 ajassa-hankkeen taustaa

Yhteenvetona voidaan todeta, että web3-taitojen kehittäminen kulttuurialalla Suomessa on olennaista yleisön sitouttamiseksi ja innovaatioiden edistämiseksi. Ymmärtämällä web3-teknologioiden merkityksen, toteuttamalla strategioita näiden taitojen parantamiseksi ja hyödyntämällä digitaalisen muutoksen tuomia etuja, kulttuuriorganisaatiot voivat menestyä digitaalisella aikakaudella. Mikäli Suomen kulttuurisektorin halutaan kehittyvän pitkällä aikavälillä, web3-teknologioiden omaksuminen on elinvoimaisen kulttuuriympäristön luomisessa ratkaisevan tärkeää.

Web3-teknologiat voivat hyvinkin muuttaa kulttuurialan tapoja ja keinoja olla vuorovaikutuksessa yleisön kanssa ja luoda uudenlaista sisältöä. Digitaalisen ympäristön kehittyessä web3-taitojen kysyntä kulttuurialalla on kasvussa. Näiden selkeiden kehittämistarpeiden vuoksi olemme mukana valtakunnallisessa hankkeessa nimeltään Luovat web3-ajassa LUME. Hankkeessa kehitetään luovien alojen toimijoiden digitaalista osaamista ja kykyjä tunnistaa ansaintamahdollisuuksia web3-ympäristössä. Toteuttajina ovat Metropolia (päätoteuttaja), Hämeen ammattikorkeakoulu (HAMK), Ammattikorkeakoulu Arcada, Humanistinen ammattikorkeakoulu (Humak) ja Seinäjoen ammattikorkeakoulu (SeAMK). Hanke toteutetaan ajalla 1.1.2024–30.6.2026. Hanke on Euroopan Unionin osarahoittama.

Hankkeella pyritään kehittämään luovien alojen ja innovatiivisten sisältöjen digitaalista kasvupotentiaalia, joka kiinnittyy SeAMKin yhteistyöverkostoihin Etelä-Pohjanmaalla. SeAMK osallistuu muiden osatoteuttajien kanssa aktiivisesti kaikkiin toimenpidekokonaisuuksiin, on vastuullisena koordinoijana kolmannessa toimenpidekokonaisuudessa sekä hankkeen aikana ja jälkeen käyttää hankkeessa tuotettuja oppimateriaaleja kulttuurituotannon koulutuksessa ja täydennyskoulutuksessa.

Satu Lautamäki
yliopettaja, KTT
SeAMK

Kirjoittaja työskentelee yliopettajana, opettaa ja ohjaa opinnäytetöitä kulttuurituotannon amk-tutkinto-ohjelmassa sekä yAMK-tutkinto-ohjelmissa, suunnittelee ja toteuttaa tki-hankkeita kulttuurituotannossa ja yhteistyössä muiden alojen kanssa. Osaamisalueita ovat mm. luovien alojen kehittäminen, pk-yrittäjyys, kansainvälisyys, palvelumuotoilu sekä monialainen tuotekehitys ja innovointi.

Lähteet

Halonen, K., Hero, L.-M., & Tikkaoja, O. (2023). Kohti web3-toimintajärjestelmän ansaintapotentiaalin ymmärrystä. Teoksessa K. Halonen, & L.-M. Hero (toim.), *Luovat web3-ajassa. Unelmia, haasteita ja ansaintamahdollisuuksia* (s. 7-20). Metropolia.

Hiltunen, K., & Ruottinen, V.-M. (2023). *Tampereella mahdollistetaan Suomen ensimmäinen, kaikille avoin Web3 verkkokurssi*. https://www.tampere.fi/ajankohtaista/2023/02/01/tampereella-mahdollistetaan-suomen-ensimmainen-kaikille-avoin-web3

Lehtonen, K., Pirttivaara, M., & Aura, H. (2022). *Web 3.0 ja eteneminen kohti uutta internetiä – Mistä on kyse ja mitä se meille tarjoaa?*https://www.sitra.fi/artikkelit/web-3-0-ja-eteneminen-kohti-seuraavan-sukupolven-internetia-mista-on-kyse-ja-mita-se-meille-tarjoaa/